

Oponentský posudek bakalářské práce

Alžběta Králová: Vybrané romské politické aktivity v České republice od roku 1993
(Se zaměřením na dění let devadesátých)

Alžběta Králová se zabývá vybranými událostmi s přímým dopadem na romskou menšinu v České republice v období let 1993 - 2000. Jako hlavní zdroj informací slouží vzpomínky představitelů romského hnutí a dobový romský tisk - především romské noviny *Romano kurko* a časopis *Amaro gendalos*. Práce tedy není objektivním popisem událostí. Představuje svědectví o tom, jak v dané době o aktuálním dění informovala romská periodika, a jak na události posledního desetiletí minulého století vzpomínají někteří jejich aktéři.

Použitá metodologie přináší rizika, která si autorka uvědomuje a v práci je i zmiňuje, nicméně nás staví před otázku nad smyslem podobné práce. Autorka sama byla vedena pohnutkou v daném tématu se zorientovat a doplnit si znalosti. I když se jí to možná podařilo, případné zájemce o toto téma bych odkázal na přehlednější a spolehlivější zdroje, z kterých autorka v dostatečné a přiměřené míře cituje. Ve svých dalších pracích by se ale měla vyhnout citacím ze sekundárních pramenů tam, kde jsou k dispozici prameny primární (Např. Usnesení vlády číslo 686 ze dne 29. října 1997 cituje z webu terénní sociální práce, místo ze zdrojů Úřadu vlády).

Práce je rozdělena do několika oddílů, které odpovídají běžnému členění bakalářské práce. Na první pohled působí promyšleným dojmem, ale po bližším seznámení si uvědomíme, že text mohl být strukturovaný lépe. Oddíl 4, nazvaný neurčitě „Aktivity“, šlo zrušit a jeho podkapitoly věnované romským i neromským aktivistům integrovat do oddílu 2 o dobovém kontextu. Podobně bylo možné naložit i s oddílem 3 o klíčových romských organizacích 90. let. Oddíl 6 věnovaný hodnocení použitých pramenů by bylo vhodnější přesunout do oddílu 1, kde je popsána metodologie. A v prvním oddílu by měly být vysvětleny pojmy, které autorka vysvětluje až v závěru oddílu druhého (a také třeba v úvodu kapitoly 4.1 Aktivisté versus politici).

Těžištěm práce je oddíl 5. Zabývá se „vybranými aktivitami k jednotlivým létům“. Autorka tuto část rozčlenila do kapitol podle jednotlivých let. Ke každému roku se snažila přiřadit klíčové události. Kdyby každá klíčová událost toho kterého roku měla svoji podkapitolu, významně by to pomohlo orientaci v textu. Zároveň by si autorka uvědomila, že chronologické řazení v případě událostí, které popisuje, nefunguje. Romská migrační vlna, protiromské útoky, otázka vzdělávání Romů, romský holocaust nebo institucionalizace řešení romských záležitostí - to vše jsou jevy, které nelze přiřadit k jednomu roku.

Nelze objektivně zhodnotit výběr událostí, které autorka do práce zařadila. Hlavním kritériem totiž byly vzpomínky romských pamětníků a dobový tisk. Subjektivně ho považuji za vyvážený a dobře zvolený. Zarazí snad jen roky 1994 a 1995, kdy autorka označuje za nejzásadnější romskou politickou aktivitu vznik sdružení Dženo. I když snad v pozdějších letech sehrálo sdružení Dženo svoji roli, v letech 1994 a 1995 byl jeho význam marginální. K tomu je ještě třeba dodat, že romské internetové rádio Rota bylo provozované sdružením Dženo až od roku 2003 a za jeho vznikem nestojí Iveta Demeterová, ale Ivan Veselý.

Připomínky mám i k celkové úrovni práce. Textu by pomohla důslednější redakce. Vzletné obraty („Emil Ščuka se vytratil“), nicneříkající formulace („Také někdy viníci trestných rasových činů dostávají vyšší tresty, než dostávali, někdy však nikoliv.“) a pravopisné chyby („osoby, které svou činností přispívali“) by se v bakalářské práci vyskytovat neměly. Rozhodne-li se autor do své práce zařadit seznam zkratek, měl by si ohlídat, aby seznam skutečně obsahoval všechny zkratky, které se v práci vyskytují. Patří také k obvyklé praxi, že citace z cizojazyčných pramenů se překládají, zvláště citujeme-li v méně obvyklém jazyce, jako je romština (K tomu viz s. 54 - 55).

Vzhledem k uvedeným skutečnostem navrhuji hodnotit předkládanou bakalářskou práci jako dobrou.

Praze, 7. září 2011

Mgr. Jakub Krčík